

Metodiskie materiāli

Publicēts: 08.04.2020.

Ieteikumi ārstniecības personām saistībā ar rehabilitāciju

[Apkopoti ieteikumi ārstniecības personām saistībā ar rehabilitāciju](#)

Rekomendācijas bērnu un pieaugušo vakcinācijai

[Bērnu vecuma un citu riska grupu personu vakcinācija: Praktiskas rekomendācijas 1. versija 2019.](#)

[Praktiskas rekomendācijas vakcinācijai pieaugušajiem un riska grupu indivīdiem Latvijā 2020.](#)

[Praktiskas rekomendācijas vakcinācijai pieaugušajiem un riska grupu indivīdiem Latvijā 1. versija, 2019.](#)

Nāves cēloņa apliecības aizpildīšanas vadlīnijas

[Medicīniskās nāves cēloņa apliecības aizpildīšanas vadlīnijas](#)

[Gala ziņojums "Nāves cēloņa medicīnisko apliecību kvalitātes kontroles pētījums"](#)

Sirds un asinsvadu slimības (SAS)

Metodiskie materiāli primārās veselības aprūpes un veselības veicināšanas speciālistiem, kardiologiem un bērnu kardiologiem

[Augsta riska indivīdu atpazīšana](#)

[Rīcības algoritms ģimenes ārstiem, ja profilaktiskās apskates laikā tiek konstatēta SAS patoloģija](#)

[Profilaktisko pasākumu algoritms](#)

[Sasniedzamo mērķu definēšana dažādām pacientu grupām](#)

[Pacientu apmācība regulāras paškontroles veikšanai](#)

[Rīcības algoritms pacientiem ar rezistentu hipertensiju](#)

[SAS skrīnings \(tabula\)](#)

[SAS pacientu plūsma \(shēma\)](#)

Eiropas narkomānijas profilakses kvalitātes standarti (turpmāk – EDPQS) nodrošina principu kopumu, kas palīdz izstrādāt un novērtēt narkotiku profilakses kvalitāti. Tie piedāvā visaptverošu resursu, kurā izklāstīti visi narkotiku profilakses pasākumu elementi. Izmantojot Eiropas Savienības finanšu instrumentus, EDPQS izstrādāja Eiropas Profilakses standartu partnerība, tostarp starptautiska grupa, kuru veidoja pētnieki, politiķi un praktiķi. “Partnerību” uzņēmās pārskatīt un sintezēt informāciju par eksistējošiem starptautiskiem un nacionāliem standartiem, kā arī projektā konsultējās ar vairāk nekā 400 speciālistiem sešās Eiropas valstīs. EDPQS ir pirmais Eiropas atskaites punkts augstas kvalitātes narkotiku profilaksē, kas ietver zinātniskus pierādījumus un praktisko pieredzi.

EDPQS būs nozīmīgs instruments jebkurai darbībai, kuras mērķis ir novērst, aizkavēt vai samazināt narkotiku lietošanu, vai tās negatīvās sekas visā dzīves laikā iedzīvotājiem kopā, sabiedrības grupām un indivīdiem. Šādas darbības varētu novērst legāli pieejamo vielu (piemēram, alkohola, tabakas), nelegālo narkotiku, medikamentus vai jebkuru citu psihoaktīvu vielu lietošanu kopumā.

Saskaņā ar EDPQS augstas kvalitātes profilakses pasākumi it tādi, kas:

- atbilst mērķa populācijai;
- ir ētiski;
- ir uz pierādījumiem balstīti;
- spēj sniegt pierādījumus;
- ir ekonomiski lietderīgi;
- iespējami;
- ilgtspējīgi.

[Eiropas narkomānijas profilakses kvalitātes standarti: īsa rokasgrāmata](#)

Izdevuma mērķis ir sniegt praktisku informāciju par novēršanas kvalitātes standartiem ārpus Eiropas Savienības. Rokasgrāmatā iekļauts narkotiku prevencijas cikla astoņu posmu apraksts un pašnovērtējuma veidlapa, kura noderēs, plānojot un īstenojot preventīvos pasākumus. Šis materiāls ir paredzēts praktizējošiem ārstiem un narkotiku profilakses jomā strādājošajiem.

[Prezentācija: Starptautiskie standarti narkomānijas profilaksē](#)

[Prezentācija: Eiropas narkomānijas profilakses kvalitātes standartu izmantošana](#)

[Izdales materiāls: kvalitātes standartu izmantošana profilakses intervenču stipro un vājo pušu noteikšanā](#)

Eiropas profilakses programma. Rokasgrāmata lēmumu pieņēmējiem, viedokļu līderiem un politikas veidotājiem par zinātniski pierādītu atkarību izraisošo vielu lietošanas profilaksi

 [Eiropas atkarību profilakses rokasgrāmata](#)

Metodiskie ieteikumi stacionārajās ārstniecības iestādēs

[Metodiskie ieteikumi stacionārajās ārstniecības iestādēs](#)

Narkotiku lietošana izklaides vietās

Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra (EMCDDA) apkopotā informācija par situāciju ES valstīs, tai skaitā arī Latvijā veiktais pētījums atklāj, ka narkotisko un psihotropo vielu lietošanas līmenis izklaides vietu apmeklētāju vidū ir augstāks nekā katras valsts iedzīvotāju vidū kopumā.

Pētījuma rezultāti apstiprina, ka brīvdabas izklaides pasākumos (koncertos, festivālos) ir visaugstākais psihoaktīvo vielu lietošanas līmenis jauniešu vidū, un tas sakrīt ar pieņēmumu, ka ne tikai legālo, bet arī nelegālo apreibinošo vielu lietošanas kultūra jauniešu vidū ir kļuvusi par neatņemamu izklaides pasākumu uzvedības normu.

Speciālisti, balstoties uz pētījuma rezultātiem un citu valstu piemēriem, ir izstrādājuši ieteikumus narkotisko un psihotropo vielu izplatības ierobežošanai, un to lietošanas rezultātā izraisīto veselības traucējumu (slimīgas izpausmes vai novirzes organisma darbībā) samazināšanai izklaides vietās.

Ieteikumi paredzēti:

- politikas veidotājiem;
- klubu īpašniekiem un publisko izklaides pasākumu organizētājiem;
- par sabiedrisko kārtību un drošību atbildīgajām personām.

Ieteikumu mērķis ir:

- ierobežot narkotisko un psihotropo vielu ienešanu, izplatīšanu un lietošanu izklaides vietās;
- radīt drošu vidi visiem izklaides vietu apmeklētājiem;
- samazināt psihoaktīvo vielu lietošanas rezultātā izraisītos veselības traucējumus un negadījumu risku.

[Ieteikumi no narkotiskajām un psihotropajām vielām brīvas un drošas vides radīšanai izklaides vietās](#)

Sintētiskie opioīdi-fentanili

[Informatīvais buklets "Sintētiskie opioīdi-fentanili"](#) paredzēts kā informatīvs materiāls speciālistiem, kas ikdienā strādā ar jaunajām psihoaktīvajām vielām (sintētiskajiem opioīdiem).

Ieteikumi veselības aprūpes speciālistiem "Piemērots uzturs, plānojot grūtniecību un grūtniecības laikā, — veselīga dzīves sākuma pamats"

[Ieteikumi veselības aprūpes speciālistiem "Piemērots uzturs, plānojot grūtniecību un grūtniecības laikā, — veselīga dzīves sākuma pamats"](#)

Ieteikumi ārstniecības personām vardarbības gadījumu, kuros cieš bērni, atpazīšanai

[Ieteikumi ārstniecības personām vardarbības gadījumu, kuros cieš bērni, atpazīšanai](#)

Ieteikumi ārstniecības personām cilvēku tirdzniecības upuru atpazīšanai

Veselības ministrija sadarbībā ar Slimību profilakses un kontroles centra un Iekšlietu ministrijas speciālistiem ir izstrādājusi:

[Ieteikumi ārstniecības personām cilvēku tirdzniecības upuru atpazīšanai](#)

Minētie ieteikumi satur praktisku informāciju gan par cilvēku tirdzniecības problemātiku, gan iespējamo ārstniecības personas rīcību, atpazīstot iespējamo cilvēku tirdzniecības upuri.